

20.12.2023

Ilmansuojeluohjelma 2030, toimeenpanoverkon kokous

Aika	12.12.2023 klo 13.00-14.30
Paikka	Kokoushuone Loppupeli, valtioneuvoston kokoustilat, Mariankatu 9, sekä Teams
Läsnä	<p>Tuuli Ojala, liikenne- ja viestintäministeriö Katja Ohtonen, ympäristöministeriö, kokouksen sihteeri Sami Rinne, ympäristöministeriö, kokouksen puheenjohtaja Mikko Savolahti, Suomen ympäristökeskus Katriina Kyllönen, Ilmatieteen laitos Taina Siponen, Terveysten ja hyvinvoinnin laitos Tommi Maasilta, Suomen Kuntaliitto ry Jarkko Niemi, Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymä HSY Suvi Haaparanta, Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut Helena Sivula, Metsäteollisuus ry Mia Westman, Ålands landskapsregering</p> <p>Lisäksi kutsuttuina asiantuntijana:</p> <p>Taiju Virtanen, Väylävirasto, Katupölyteemaryhmän puheenjohtaja Maria Myllynen, Espoon ympäristönsuojelu, Pienpoltteemaryhmän puheenjohtaja Katariina Haavanlammi, ympäristöministeriö, asialistan kohdat 1-3</p>

1. Kokouksen avaus

Toimeenpanoverkon puheenjohtajan Oili Rahnaston estyneenä ollessa kokouksen puheenjohtajana toimii neuvotteleva virkamies Sami Rinne.

2. Asialista hyväksyminen

Asialista hyväksyttiin.

3. Ilmanlaatudirektiivin uudistuksen tilannekatsaus

Lainsäädäntöneuvos Katariina Haavanlammi piti tilannekatsauksen ilmanlaatudirektiivin uudistuksesta. Ilmanlaatudirektiivin uudistuksen käsittely on trilogivaiheessa. Esitys on Tiimerin kokousaineistoissa.

4. Edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen (8.9.2023) muistio on Hankeikkunassa kohdassa Asiakirjat ([linkki](#)) ja Tiimerissä. Lisäksi muistio toimitettiin sähköpostitse toimeenpanoverkon jäsenille kokouksen jälkeen.

Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin.

Edellisessä kokouksessa toimeenpanoverkko antoi maatalousteemaryhmän tehtäväksi perehtyä maakohtaisen ilmansuojeluohjelman arviointiraportin huomautukseen koskien päästökattodirektiivin liitteen III osan 2 mukaisten maatalouden päästövähennystoimenpiteiden toimeenpanoa.

Maatalousteemaryhmä on tutustunut arviointiraportin mainittuun huomautukseen, sekä NECD liitteen III osaan 2 ja artiklan 6 kohtaan 2. Osa ko. liitteen kohdista on pakollisia ja osa vapaaehtoisia. Maatalousteemaryhmä totesi, että on epäselvää, koskeeko ko. liite Suomea, sillä Suomi on saavuttanut päästövähennysvelvoitteet. Ovatko liitteen pakolliset kohdat päästövähennysvelvoitteiden saavuttamisesta huolimatta pakollisia? Maatalousteemaryhmä totesi, että joka tapauksessa seuraavalla päivityskierroksella (oltava valmis 2027 eli laaditaan 2026) kannattaa KISON päivityksessä yhden otsikon ala käydä läpi ko. liitteen kohdat ja todeta, miten niitä on Suomessa toimeenpantu / ei-toimeenpantu. Monia liitteen toimia on toimeenpantu mm. maatalouden ammoniakkipäästöjen vähentämishjelmassa, viljelijäohjeessa ja nitraattiasetuksessa.

5. Muutokset jäsenistöön ja kokouksen osallistujiin

Ympäristöministeriö on 25.9.2023 nimittänyt Metsäteollisuus ry:n ympäristöasiantuntija Helena Sivulan toimeenpanoverkon jäseneksi. Aiempi jäsen johtaja Jyrki Peisa siirtyi varajäseneksi. Aiempi varajäsen kiertotalous- ja ympäristöpäällikkö Aaron Vuola ei ole enää varajäsen.

Uusina asiantuntijaosallistujina paikalla olivat Pienpoltteemaryhmän puheenjohtaja Maria Myllynen ja Katupölyteemaryhmän puheenjohtaja Taiju Virtanen.

6. NECD:n mukaisten päästövähennysvelvoitteiden saavuttaminen EU:ssa

Katja Ohtonen esitteli NECD:n (Päästökattodirektiivi (EU) 2016/2284) mukaisten päästövähennysvelvoitteiden saavuttamisen kokonaistilannetta EU:ssa EEA:n [aineistojen](#) perusteella. Lähtöaineistona EEA:lla on ollut vuoden 2021 päästö- ja skenaariotiedot, jotka jäsenmaat ovat raportoineet keväällä 2023. Muutamia nostoja tilanteesta:

- 13 jäsenmaata saavutti kaikkien viiden ilmansaasteen päästövähennysvelvoitteet. 13 jäsenmaata ei saavuttanut päästövähennysvelvoitteita vähintään yhden ilmansaasteen osalta. (Yksi jäsenmaa ei ole vielä raportoinut vuoden 2021 päästöjä.)
- Yleisimmin (10/13) ei saavutettu ammoniakkin päästövähennysvelvoitteita.
- Päästövähennysvelvoitteet tiukkenevat 2030. Ennusteiden mukaan silloin tulee olemaan haasteita lähes joka maalla saavuttaa lähes kaikkien ilmansaasteiden (paitsi SO₂) velvoitteet.
- Päästöt ovat laskeneet 2005-2021, vaikka bkt on noussut, mikä tarkoittaa sitä, että irtikytkentä talouskasvusta on onnistunut.
- Ammoniakin päästöt ovat vähentyneet muita hitaammin ja rikkidioksidin muita nopeammin.

7. Kansallisen ilmansuojeluohjelman toimenpiteiden toteutumisen edistäminen ja seuranta

Toimeenpanoverkon asettamispäätöksessä todetaan: ”Toimeenpanoverkon tehtävänä on suunnitella, tukea, toteuttaa ja seurata kansallisen ilmansuojeluohjelman toimeenpanoa ja laatia tarvittaessa ehdotukset kansallisen ilmansuojeluohjelman päivittämiseksi.”

Toimenpiteiden toteutumisen seurantatiedot ovat Tiimerissä (yhteiset > seuranta) ([linkki](#)). Toimeenpanoverkon jäseniä oli pyydetty ennen kokousta kirjoittamaan vuoden 2023 toteumatietoja taulukkoon oman organisaationsa osalta. Toteumatietoja voi tarvittaessa myös lähettää sähköpostitse Katja Ohtoselle.

Katsottiin seurantataulukkoa, keskusteltiin joistakin toimenpiteistä tarkemmin ja ideoitiin, mistä tietoja voisi saada ja miten toimenpiteitä voisi edistää.

8. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

9. Seuraava kokous

Toimeenpanoverkko kokoontuu yleensä kahdesti vuodessa. Seuraava kokous pidetään lähtökohtaisesti läsnäkokouksena, mutta mahdollistetaan myös etäosallistuminen (Teams). Seuraava kokous pyritään järjestämään toukokuussa. Kokousajankohdasta lähetetään doodle-kysely.

Seuraavan kokouksessa aiheita alustavasti ainakin:

- Ajankohtaista IED:stä (Industrial Emissions Directive), Jaakko Kuisma, ympäristöministeriö

- Helsingin kaupungin ilmansuojelu- ja meluntorjuntasuunnitelma, Suvi Haaparanta

10. Kokouksen päättäminen

Sami Rinne päätti kokouksen klo 14.30.

Sami Rinne
Neuvotteleva virkamies
Toimeenpanoverkon puheenjohtajan estyneenä ollessa

Katja Ohtonen
Erityisasiantuntija
Toimeenpanoverkon asiantuntijasihteeri

Aineistot [Kokousaineistot](#) Tiimerissä
[Edellisen kokouksen aineistot](#) Tiimerissä

Jakelu

Läsnä olleet

Poissa olleet toimeenpanoverkon jäsenet

- Oili Rahnasto, ympäristöministeriö
- Kaarle Kupiainen, ympäristöministeriö
- Maarit Haakana, ympäristöministeriö
- Mikko Paunio, sosiaali- ja terveysministeriö
- Heidi Lettojärvi, Energiategollisuus ry
- Antti Wemberg, Varsinais-Suomen ELY
- Airi Kulmala, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- Sirkku Manninen, Suomen luonnonsuojeluliitto ry
- Birgitta Vainio-Mattila, Maa- ja metsätalousministeriö